

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป รายละเอียดได้กล่าวเป็นลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสตูล จำนวน 1,708คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล จำนวน 325คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่ม ตัวอย่าง โดยใช้สูตรYamane (727-728 อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์,2546 : 104)หากกลุ่ม ตัวอย่างโดยการเทียบสัดส่วนของประชากรตามขนาดสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสตูล แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)ใช้วิธีจับฉลาก โดยการสุ่มแบบไม่คืนกลับ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 325 คน จากครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสตูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสตูล มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ(Check List) ประกอบด้วยประสบการณ์ใน การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษาตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการนิเทศงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ในงานหลัก 3 ด้าน คือ หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน และการวัด และประเมินผลการเรียนการสอน จำนวน 30ข้อแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า(Rating Scale) ตามแบบของ Likert แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ระดับปัญหามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดตามลำดับ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการให้ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ซึ่งหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .955

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยการขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจาก ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แนะนำตัวผู้วิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่างและผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามถึงโรงเรียนด้วยตนเอง โดยการขอความร่วมมือจากผู้ตอบ แบบสอบถามให้ส่งแบบสอบถามคืนหลังจากได้รับแบบสอบถามแล้ว 2 สัปดาห์ โดยส่งที่ศูนย์ เครื่องข่ายของโรงเรียน หลังจากนั้นผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้ว ดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ไป วิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อประมวลผล และหาค่าสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ และขนาด โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) โดยภาพรวมและรายด้าน
3. ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาตามทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดโรงเรียนต่างกันด้วยการทดสอบค่าเอฟ (F – test) เมื่อพบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันจะนำไปทดสอบรายคู่ด้วย Scheff's Method
4. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามในการปรับปรุง แก้ไขการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลตามลำดับความถี่

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล ในภาพรวมและรายด้านสรุปผลได้ดังนี้

1.1 ระดับปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหาการนิเทศงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้,ด้านการจัดการเรียนการสอน,ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มีปัญหาสูงที่สุด

1.2 ระดับปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นมีปัญหาสูงที่สุดและเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนฝึกอบรมเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มีปัญหาต่ำที่สุด

1.3 ระดับปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยการจัดให้มีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ บริการแก่ครูอย่างเพียงพอมีปัญหาสูงที่สุด และการแนะนำให้ครูจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อีกมีปัญหาต่ำที่สุด

1.4 ระดับปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยการวัดหาคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้เพียงพอแก่ความต้องการของครูมีปัญหาสูงที่สุดและการแนะนำให้ครูนำผลการวัดและประเมินผู้เรียนมาพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนมีปัญหาต่ำที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ ขนาดโรงเรียน สามารถสรุปได้ว่า

2.1 ปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffé พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่า ครูที่มีครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5- 10 ปี และด้านการจัดการเรียนการสอน ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5- 10 ปี และด้านการวัดและประเมินผลครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่า ครูที่มีครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5- 10 ปี

2.2 ปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กมีทัศนคติต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนต่ำกว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffé พบว่า ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กมีทัศนคติต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ และด้านการจัดการเรียนการสอน ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีทัศนคติต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก

3. ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร โดยจำแนกเป็นรายด้าน 3 ด้าน ดังนี้คือ

3.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารที่มากที่สุด คือ การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และการจัดการบริการต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรภายในสถานศึกษา เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการสอน ตามลำดับ

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารที่มากที่สุด คือ การจัดให้มีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ บริการแก่ครูอย่างเพียงพอรองลงมา คือ เสนอแนะให้ครูนำผลการนิเทศมาปรับปรุงและพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนตามลำดับ

3.3 ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารที่มากที่สุด คือ การจัดหาคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้เพียงพอแก่ความต้องการของครูรองลงมา คือ ควบคุม ดูแล ติดตาม เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การวัดผลของสถานศึกษา และให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อ 1 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณ สุขรุ่ง (2545 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าปัญหา

การนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางปะอง จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล ดินตมุสิก (2534 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาใน กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาการนิเทศการศึกษาทุกด้าน ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมของโรงเรียนมีอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องจากครูผู้สอนอาจมองว่าผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในงานวิชาการตั้งแต่เรื่องของหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน สามารถดูแล ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และติดตามการปฏิบัติงานของครูผู้สอนได้ในระดับหนึ่งนอกจากนี้ผู้บริหารยังเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในการนิเทศงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 :129) กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหารในการนิเทศงานวิชาการไว้ว่าต้องกำกับ ติดตาม และนิเทศงานวิชาการ ในเรื่องของการจัดหาหลักสูตรให้เพียงพอ จัดหาสื่อการเรียนการสอน ให้กับครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีมุมหนังสือ ห้องสมุดที่เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน รวมทั้งห้องพิเศษต่างๆ ให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ส่งเสริมแนะนำ เทคนิควิธีการใหม่ๆมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานวิชาการทุกด้าน จัดให้มีการประเมินผลงานเพื่อการแก้ไขปรับปรุง ซึ่งเมื่อผู้บริหารโรงเรียนยึดถือปฏิบัติตามที่กล่าวมาข้างต้นก็ย่อมจะทำให้การนิเทศงานวิชาการ ประสบผลสำเร็จ

เมื่อพิจารณาต่อไป พบว่า ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มีปัญหาสูงกว่าด้านอื่นๆ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจ และปฏิบัติตาม เพื่อให้การบริหารงานด้านหลักสูตรประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541: 37-38) ได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา กล่าวคือ ผู้บริหารควรจัดให้มีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรให้ชัดเจน วางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา นิเทศ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ ดำเนินการแก้ไข ปัญหาที่เกิดจากการใช้หลักสูตร บทบาทข้างต้นจะส่งผลให้เห็นถึงศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียน

ในการบริหารงานหลักสูตร อันจะนำมาสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า

1.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันชัย พรหมเสริม (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการนิเทศงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ โรงเรียน และครูผู้สอน ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่ามีปัญหาการนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีปัญหาการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นมีปัญหาสูงกว่าข้ออื่นๆ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากครูผู้สอนอาจมองว่า ผู้บริหารขาดการทำความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและไม่สามารถชี้แจง แนะนำครูให้เข้าใจถึงการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับผู้บริหารที่ควรจะทำทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อจะได้แนะนำครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541:37-38) ได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุด ในการบริหารงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา คือผู้บริหารควรทำความเข้าใจหลักสูตรให้ชัดเจน ตั้งแต่หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาสาระ ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล โดยอาจตั้งเป็นคณะทำงาน ทำการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรซึ่งควร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นประธาน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์และครูผู้สอน แล้วเผยแพร่ให้ทุกคนทราบ

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันชัย พรหมเสริม (2538 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าปัญหาการ

นิเทศงานวิชาการภายใน ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของยินดี เบียดนอก (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนบ้านไร่พัฒนา อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าครูโรงเรียนบ้านไร่พัฒนา มีทักษะเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลางโดยการจัดให้มีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ บริการแก่ครูอย่างเพียงพอมีปัญหาสูงกว่าข้ออื่นๆ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องจากครูผู้สอนอาจมองว่า ผู้บริหารไม่ได้จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ บริการแก่ครูในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังไม่สนับสนุนหรือจัดสรรงบประมาณให้ครูได้จัดทำสื่อในการเรียนการสอน เมื่อครูขาดสื่อ หรือวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนย่อมส่งผลถึงคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ผู้เรียนขาดการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง หรือเรียนรู้ด้วยสื่อที่ทันสมัยเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ นอกจากนี้สื่อการเรียนการสอนยังช่วยเร้าความสนใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นดังที่ กมล ภูประเสริฐ, (2545 : 10-11) ได้กล่าวถึงแนวทางการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ว่าต้องมีการกำหนดการเตรียมการและการจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์เครื่องใช้ ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนบริการแก่ครูผู้สอน เมื่อกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ สื่อและอุปกรณ์ก็จะเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่จะใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม สอดคล้องกับที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544 : 38-39) ได้ให้แนวทางในการปฏิบัติงานวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ไว้ว่าจัดห้องให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจำนวนนักเรียน รวมถึงจัดวัสดุครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอตามความจำเป็นจัดสถานที่อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้และห้องพิเศษเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ ตามสภาพความพร้อมของสถานศึกษา

1.3 ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี เบียดนอก (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนบ้านไร่พัฒนา อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนบ้านไร่พัฒนา มีทักษะเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาอยู่ในระดับปาน

กลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของชิตริรัตน์ แก้วอุดม (2550 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขิงตรา เขต 1 เกี่ยวกับปัญหาการนิเทศงานวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผลพบว่าปัญหาการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนมี ปัญหาการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง โดยการจัดหาเครื่องมือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้เพียงพอแก่ความต้องการของครูมีปัญหาสูงกว่าข้ออื่นๆ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากครูผู้สอนอาจมองว่า ผู้บริหารไม่ได้มีการจัดหาเครื่องมือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้เพียงพอแก่ความต้องการของครู ซึ่งเป็นเอกสารที่ครูสามารถจะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน หาความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนผู้เรียนตามสภาพจริง และด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับหลักการของสมศักดิ์สินธุระเวชญ์ (2545 : 72) ได้เสนอหลักการวัดผลประเมินผลในระดับชั้นเรียนไว้ว่าต้องประเมินให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้านคือความรู้ ทักษะและเจตคติต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยประเมินความประพฤติ พฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรมและผลงานจากโครงการหรือแฟ้มสะสมผลงานต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่องควบคู่กับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นเมื่อครูผู้สอนมีเครื่องมือหรือเอกสารที่จะศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างเพียงพอก็จะทำให้การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของผู้เรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2. **วัตถุประสงค์ข้อ 2** เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศตุลจําแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน

2.1 **สมมติฐานข้อที่ 1** ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะคติต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารต่างกัน พบว่า ปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศตุลจําแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Schefféพบว่าด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการนิเทศงาน

วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่า ครูที่มีครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5- 10 ปี และด้านการจัดการเรียนการสอน ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทักษะต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์การตั้งแต่ 5- 10 ปี และด้านการวัดและประเมินผลครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทักษะต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทักษะต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่า ครูที่มีครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5- 10 ปี ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของอรุณ สุขรุ่ง (2545 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์มากกับข้าราชการครูที่มีประสบการณ์น้อย มีความคิดเห็นต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ได้รับการนิเทศจากผู้บริหารด้วยมาตรฐานแบบเดียวกัน คือผู้บริหารโรงเรียนได้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศงานด้านต่างๆให้กับครูผู้สอนได้รับรู้และเข้าใจร่วมกันและใช้แนวการปฏิบัติแบบเดียวกันกับครูผู้สอนทุกคน จะนำไปสู่ความเป็นเอกภาพ ดังที่ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 223-224) ได้กล่าวว่า การนิเทศมีความสัมพันธ์กับการบริหารการศึกษา เป็นรูปแบบของการบริหารการศึกษาที่ต้องการการมีส่วนร่วมของบุคคล เป็นลักษณะของการบริหารตามรูปแบบประชาธิปไตย การนิเทศใช้ลักษณะต่างๆ ของประชาธิปไตยมาดำเนินการ ได้แก่ การเคารพซึ่งกันและกัน การประชุมปรึกษาหารือกัน การประสานงาน การร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นถึงแม้ว่าครูจะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน ต่างก็มีทักษะคติต่อปัญหาการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

2.2 สมมติฐานข้อที่ 2ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

มีทักษะคติต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตุล จำแนกตามขนาดโรงเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดีรัตน์ แก้วอุดม (2550 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงตรา เขต 1 พบว่า ข้าราชการครูซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffé พบว่า ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กมีทัศนะต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ และด้านการจัดการเรียนการสอน ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางมีทัศนะต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากเราอาจมองว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้การดูแลช่วยเหลือ ติดตาม ในเรื่องของหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนแก่ครูได้ไม่เพียงพอกับความต้องการของครู จึงทำให้โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาในการนิเทศงานวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก นอกจากนี้อาจเป็นเพราะว่าความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษามีหลากหลาย โรงเรียนจึงต้องจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองกับความต้องการของชุมชนและผู้ปกครอง โดยยึดถือคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลัก ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 ข้อ 6 กล่าวว่า ต้องจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
- 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรการจัดให้มีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ บริการแก่ครูอย่างเพียงพอ
- 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้เพียงพอแก่ความต้องการของครู

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามขอบข่ายงานวิชาการทุกงาน
- 2.2 ควรศึกษารูปแบบการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

Prince of Songkla University
Pattani Campus